

JUDr. Pavel Blažek, Ph.D.
MINISTR SPRAVEDLNOSTI ČR

Praha 26. března 2023
č. j. MSP-56/2023-ODKA-ORG/2

Vážený pane předsedo,

prostřednictvím předsedkyně Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky Ing. Markéty Pekarové Adamové mi byla doručena Vaše písemná interpelace ze dne 28.02.2023, č. j. PS003809, ev. č. 206, ve věci: „*Pokusy o zásah do mého ústavou garantovaného práva podávat interpelace na členy vlády*“.

V rámci Vašeho ústavně garantovaného práva na interpelace podle čl. 53 odst. 1 Ústavy České republiky, mne interpelujete ve věci pokusu zásahu do Vašeho ústavou garantovaného práva podávat interpelace na členy vlády, kdy uvádíte, že:

„...jako řádně zvolený poslanec Poslanecké Sněmovny Parlamentu ČR jsem využil svého zaručeného ústavního práva a interpeloval Vás jako člena vlády písemnou interpelací ze dne 20. 2. 2023.

Interpelaci jsem podal z důvodu mé velké znepokojenosti nad činností některých represivních orgánů státu, o které jsem se dočetl ze sdělovacích prostředků. Využil jsem tak svého ústavního práva podání interpelace, neboť vláda je vrcholným orgánem moci výkonné a je odpovědná Poslanecké Sněmovně – tedy poslancům. Státní zastupitelství je součástí moci výkonné a za jeho činnost je odpovědná vláda.

V souladu s Ústavou jsem pak očekával písemnou odpověď do 30 dnů od ministra spravedlnosti, který logicky požádá jako člen vlády o součinnost příslušnou složku státního zastupitelství. Co se však stalo v pátek 24. 2. 2023, mi doslova vyrazilo dech. V odpoledních hodinách mi volala redaktorka Seznamu Adéla Jelínková, pominu to, kde si sehnala moje soukromé mobilní telefonní číslo, a začala mě napadat, co jsem si jako poslanec dovolil interpelovat člena vlády ve věci činnosti Vrchního státního zastupitelství v Olomouci, proč to činím, co tím sleduji apod. Rozhovor to byl pro mě velmi nepříjemný a zcela mě, mírou razance, arogance a drzosti, vyvedl z míry.

Uvedený telefonát, kterému chyběly základní zásady slušnosti, odpovídal stylu výsledku 50 let a nepřišlo mně, že mluvím s novinářkou. Zpočátku jsem byl doslova úplně v šoku, protože jsem nevěděl, co se děje. Za celou svoji činnost ústavního činitele, kterou vykonávám již téměř 16 let (6 let senátor a téměř 10 let poslanec), jsem něco tak otřesného, šokujícího a bezprecedentního nezažil. Jen podotýkám, že jsem podal za výkon poslaneckého mandátu 10 písemných interpelací a nestalo se mi, že by mi nějaký novinář volal, co jsem si to dovolil, využít svého garantovaného ústavního práva.

Pro mne, jako řádně zvoleného poslance, je zcela zarážející a nepřijatelné, že obsah neveřejné interpelace, kterou jsem podal a směřovala na činnost vrchního státního zastupitelství v Olomouci, má v rádech dnů k dispozici redaktorka Adéla Jelínková, mediálně napojena na toto zastupitelství. Osobně jsem si naprosto jist, že obsah interpelace se k redaktorce Adéle Jelínkové nedostal z Poslanecké Sněmovny, ani Ministerstva spravedlnosti, ale dostal se k ní právě z Vrchního státního zastupitelství v Olomouci jako řízený a promyšlený únik informací. Toto moje vnitřní přesvědčení potvrzují zcela jednoznačná a prokazatelná fakta, a to články Adély Jelínkové (ve spoluautorství s Lukášem Valáškem), prostřednictvím kterých s naprostou přesností informuje mnohdy týž den o úkonech trestního řízení v neveřejné fázi vůči veřejně činným osobám pod vedením vrchního státního zastupitelství v Olomouci. Po této otřesné osobní zkušenosti jsem si tak zcela jist, že dochází k řízeným, organizovaným a systémovým nezákonným únikům informací z neveřejných trestních řízení vybraným novinářům za účelem mediální dehonestace a veřejného lynče vybraných osob veřejného života. Nezřídka jsou pak tyto osoby zproštěny, nebo dokonce je jejich trestní stíhání zrušeno – jako bylo nyní ve dvou mediálně sledovaných případech pod vedením vrchního státního zastupitelství v Olomouci. Je pak jen s podivem, že stejný zájem citovaná novinářka nevěnuje situacím, kdy je trestní stíhání pro nezákonnost zrušeno. Z médií jsem pak zachytil vyjádření jednoho z nezákonně stíhaných, kdy konstatoval: „Obvinění následovalo hned po úspěchu ve volbách. Musel jsem se vzdát dojednaného postu místostarosty městské části Brno-Černovice a jednatele černovické pískovny. Musel jsem rezignovat na členství v hnutí ANO a městská část Brno-střed mi jako můj tehdejší zaměstnavatel neprodloužila pracovní smlouvu.....Budu požadovat po státu náhradu škody. Byl jsem poškozen v profesním, politickém i osobním životě a dehonestován v médiích. Od začátku si trvám na tom, že jsem nic nezákonného neprovedl a postup vůči mojí osobě byl zcela nepřiměřený.“

[V kauze bytů jeho stíhání zrušili, ale politicky skončil - Novinky](#)

V tomto kontextu pak jen dávám do souvislosti nálezy Ústavního soudu sp. zn. II.ÚS 417/21 ze dne 21. 6. 2021 – který říká, že „Politický systém České republiky je založen na volné soutěži a čl. 22 Listiny základních práv a svobod ukládá povinnost umožňovat a ochraňovat svobodnou soutěž politických sil. Státní orgány vstupující autoritativně do této sféry musí konat velice obezřetně a jejich zásahy mohou být odůvodněny pouze silným obecným zájmem. Takovým zájmem je nepochybně stíhání veřejně činných osob, které jsou důvodně podezřelé z trestné činnosti. V konfrontaci těchto zásad však požívá vyšší ústavní ochrany princip volné soutěže politických sil a neodůvodněný zásah státu je potenciálním rizikem i pro samotnou

demokracii.“. Vyhlášený nález Ústavního soudu je pak podle čl. 89 odst. 2 Ústavy závazný pro všechny osoby a orgány, tedy i represivní orgány státu jako je vrchní státní zastupitelství v Olomouci.

Výše uvedené je zcela prokazatelně nezákonné, dokonce protiústavní a musí být řešeno příslušnými vrcholnými orgány. Co je však pro mě osobně jako poslance ještě horší, je zcela bezprecedentní a protiústavní útok novinářky Adély Jelínkové na výkon mého poslaneckého mandátu, resp. na mě jako ústavního činitele vykonávající vůli lidu. Bezprecedentní útok je nejen protiústavní, ale zcela bořící základní atributy právního státu, na kterých je náš právní stát postaven. Mám za to, že je to represivními orgány státní moci prostřednictvím spřízněné novinářky organizovaný a řízený útok na svobodný výkon mého poslaneckého mandátu, konkrétně interpelovat člena vlády v rámci jeho působnosti.

Vážený pane ministře, dovoluji si Vás požádat o zjednání nápravy v rámci Vašich kompetencí tak, aby k výše uvedeným věcem již nedocházelo. Zároveň Vás pak ještě žádám o zodpovězení níže uvedených otázek, ke kterým mě vede páteční zkušenost a seznámení se s mediální činností Adély Jelínkové, po kterém již nemám pochybnosti o její novinářské objektivnosti.

- 1) Jak z pozice ministra spravedlnosti, tedy člena vrcholného orgánu moci výkonné, vnímáte propojení některých represivních orgánů státu s novináři a poskytování neveřejných informací ze strany těchto orgánů právě těmto vybraným novinářům?
- 2) Myslíte si, že jde o systémový, cílený, organizovaný a dlouhodobý stav, kdy některé represivní orgány státu poskytují téměř v přímém přenosu neveřejné informace z trestních řízení vybraným novinářům?
- 3) Není poskytování neveřejných informací z trestních řízení ze strany represivních orgánů státu kárným proviněním, nebo dokonce trestným činem zneužití pravomoci úřední osoby nebo jiným trestným činem proti právům na ochranu osobnosti, soukromí a listovního tajemství?
- 4) Jak vnímáte v tomto případě postup represivních orgánů státu ve spolupráci s novinářkou Adélou Jelínkovou?
- 5) Kdo za tuto činnost ponese odpovědnost, ať již funkční, kázeňskou, správní či trestní?
- 6) Jak se k tomu staví vrchní státní zástupce v Olomouci a nejvyšší státní zástupce?
- 7) Kdo se bude omlouvat nezákonně stíhanému panu Sucháňkovi a kdo zaplatí, lze předpokládat, poměrně vysokou náhradu škody? Ponese to stát a daňoví poplatníci?
- 8) Jakou odpovědnost za nezákonné trestní stíhání ponese státní zástupce, který řízení vedl? Bude se podílet na náhradě škody, která může být velmi vysoká?
- 9) Je běžné, aby ve dvou případech, kde jsou obvinění ihned po zahájení trestního stíhání mediálně skandalizováni, byla poměrně rychle po sobě zrušena usnesení o zahájení trestního stíhání pro nezákonnost a zásadní vady?
- 10) Ze sdělovacích prostředků jsem se dočetl, že dozorující státní zástupkyně Lastovecká ani po opakovaných urgencích nepředložila úplný spis. Není to ve světle dalších skutečností důvodem pro minimálně zahájení kárného řízení?

11) *Jak hodláte jako ministr spravedlnosti řešit toto, podle mého názoru, systémové, organizované a řízené zneužívání moci některých vybraných represivních orgánů státu?“.*

Vážený pane předsedo, úvodem Vás ujišťuji, že Vámi popsaný případ **považuji za obzvláště závažný**, neboť případ, tak jak popisujete, je zcela bezprecedentní svojí povahou zásahu do ústavou garantovaného práva poslance Poslanecké Sněmovny Parlamentu České republiky na interpelace.

Podle platné a účinné právní úpravy Ministerstvo spravedlnosti dohled nad soustavou státního zastupitelství nevykonává a nedisponuje tudíž ani elektronickými systémy, z nichž lze informace ohledně činnosti státních zastupitelství získat. **Jediný způsob, jak mohu dostat své ústavní povinnosti podle čl. 53 odst. 2 Ústavy, je žádost ministra spravedlnosti** podle § 13 odst. 1 zákona č. 283/1993, o státním zastupitelství, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZSZ“), kdy mohu požádat kterékoli státní zastupitelství o informaci o stavu řízení v každé věci, v níž je státní zastupitelství činné, pokud takovou informaci potřebuji jako člen vlády.

V kontextu výše uvedeného jsem se, na základě uvedeného zákonného oprávnění v kontextu se svojí ústavní povinností člena vlády Vám do 30 dnů odpovědět, obrátil **na Vrchní státní zastupitelství v Olomouci a Nejvyšší státní zastupitelství**.

K bodu 1)

Velmi mne znepokojuje informování veřejnosti o věcech, o kterých se informovat nesmí. Nezákonná indiskrece může zasáhnout do práva na svobodnou volbu zástupců lidí, občanů a tím i ústavní právo na spravedlivý proces a na zastoupení. Trvám na tom, že když zákon říká, že přípravné řízení je neveřejné, tak má být neveřejné. Proto je problematika nezákonného nakládání s písemnostmi v trestním řízení předmětem diskusí na Ministerstvu spravedlnosti. Problematiky úniků informací z trestních řízení představovaly důležitý bod na jednání výboru pro bezpečnost Poslanecké Sněmovny v lednu letošního roku. Debata byla systémová a bylo mimo jiné projednáváno, zda stávající právní úprava dostatečně zabraňuje tomu, aby docházelo k systémové likvidaci vybraných osob zdaleka nejen z oblasti veřejného života na základě uniklých informací do médií. V této souvislosti také zdůrazňuji, že mediálnímu lynči jsou mnohdy vystavováni nezákonně stíhaní či dokonce pouze prověřovaní jedinci, kteří nakonec nejsou ani obviněni, což dokazuje nespočet případů veřejně činných osob. V nejednom případě tak došlo k porušení práv garantovaných Listinou základních práv a svobod, konkrétně se jedná o právo na spravedlivý proces. Také bylo zasaženo do lidské důstojnosti, osobní cti a dobré pověsti.

Předmětem jednání výboru byly též závěry Vyšetřovací komise Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR k únikům z policejních spisů, kde v závěrečné zprávě z roku 2017 je uvedeno, že *„úniky informací z trestního řízení, jejich účelová interpretace a následná cílená tvorba veřejného mínění, jsou fatálním ohrožením ústavnosti“*. Dodávám, že závěry Komise uvedené ve zprávě z roku 2017 shledávám i **nadále velmi aktuálními**. Jak jsem již uvedl výše,

iniciování debaty o tom, aby úniky informací z trestních spisů byly trestným činem, je vzhledem k závažnosti jednou z mých naprostých priorit. V nejbližší době předložím analýzu možností zavedení trestní odpovědnosti za úniky informací z trestního spisu, kdy tento trestný čin by se vztahovala bez výhrady na všechny osoby. Analýzu též zašlu na projednání výboru pro bezpečnost.

K bodu 2)

Jak již jsem uvedl v rámci předchozí odpovědi, problematiku úniku informací z trestního řízení **považuji za zcela prioritní, neboť tyto úniky informací vnímám jako jedno z největších ohrožení právního státu a pošlapávání presumpce nevinny.** Presumpce nevinny je jedním ze stěžejních principů právního státu, pročez považuji za naprosto nezbytné, aby se na obviněného v rámci trestního nebo přestupkového řízení nahlíželo jako na nevinného, dokud není pravomocně rozhodnuto o jeho vině. Presumpce nevinny musí být striktně a důsledně dodržována tím spíše, pokud bylo teprve zahájeno trestní stíhání, které navíc bylo pro nezákonnost zrušeno, Je naprosto vyloučeno, aby byl princip presumpce nevinny tímto způsobem jakkoli pošlapáván. Je nutno proto apelovat na orgány činné v trestním řízení, aby vždy důsledně respektovaly jednu ze stěžejních zásad trestního řízení, která je nepostradatelná pro fungování právního státu vůbec. Z poznatků, se kterými jsem měl možnost se seznámit jsem nabyt dojmu, že jde skutečně o systémový, dlouhodobý a mnohdy cílený postup.

V této souvislosti také zdůrazňuji, že mediálnímu lynči jsou mnohdy vystavováni nezákonně stíhaní či dokonce pouze prověřovaní jedinci, kteří nakonec nejsou ani obviněni, což dokazuje nespočet případů veřejně činných osob. V nejednom případě tak došlo k porušení práv garantovaných Listinou základních práv a svobod, konkrétně se jedná o právo na spravedlivý proces. Také bylo zasaženo do lidské důstojnosti, osobní cti a dobré pověsti.

Skutečnosti, že se jedná o závažný systémový problém, který je potřeba řešit, nasvědčují také vysoké náhrady škod za nezákonná trestní stíhání, které navíc nyní dramatickou rostou. Pro dokreslení pak uvádím, že za posledních 10 let, tedy od roku 2012, bylo za nezákonná trestní stíhání **vyplaceno více jak 787 mil. Kč. V meziročním srovnání došlo k 48% navýšení vyplacených náhrad za nezákonná trestní stíhání,** což začínám již považovat za alarmující číslo, když dochází téměř polovičnímu nárůstů během jednoho roku. Pokud bychom navíc kvantifikovali i kompletní náklady ze strany státu (vynaložené platy na úředníky, soudce, administrativu, materiální a technické vybavení, provozní výdaje apod.), dostali bychom se **na částku vysoce převyšující jednu miliardu,** což představuje obrovskou sumu finančních prostředků, kterou poškozeným platí stát – prostřednictvím zdejšího úřadu ze státního rozpočtu, tedy z kapes daňových poplatníků. Uvedené prostředky daňových poplatníků by nebyly vůbec vynaloženy, **pokud by orgány činné v trestním řízení dostaly svým zákonným povinností, striktně dbaly litery zákona a judikatury vrcholných soudů, a to již ve fázi prověřování,** ostatně vykonatelná rozhodnutí Ústavního soudu jsou podle článku 89 odst. 2 Ústavy ČR závazná pro všechny orgány i osoby, jejich ignorace ze strany orgánů činných v trestním řízení pak veden nejen k nezákonnému, ale dokonce protiústavnímu postupu.

K bodu 3)

Ano, nezákonné poskytování informací z neveřejné fáze trestního řízení orgány činnými v trestním řízení může být trestným činem **zneužití pravomoci úřední osoby** podle § 329 trestního zákoníku. Pokud by existovalo důvodné podezření, že se úniku informací dopustil jakýkoli příslušník policejního orgánu, **ihned bych se obrátil na GIBS**, ukázalo-li by se, že již neprovádí vlastní šetření. Jestliže by existovalo důvodné podezření, že se pochybení dopustil jakýkoliv státní zástupce, **neváhal bych s podáním kárné žaloby, v níž bych navrhoval nepřísrnější trest – odvolání z výkonu funkce**. Současně s podáním kárné žaloby bych **státního zástupce okamžitě dočasně zprostil výkonu funkce do doby, než by kárný senát případně rozhodl o jeho vině**. Rovněž bych považoval za svou **osobní povinnost řešit únik informací také v trestněprávní rovině**, tedy bych v takovém případě podal trestní oznámení na dotyčného státního zástupce.

Úniky z trestních řízení jiných subjektů, než orgánů činných v trestním řízení, jsou nyní řešeny jako přestupek a zabývá se tím Úřad na ochranu osobních údajů. Nastavený systém podle mého názoru však vůbec nezohledňuje veřejný zájem a není příliš efektivní, což shledávám za nedostatečné a nesprávné. **Ve výše uvedeném kontextu jsem tak osobně přesvědčen, což nezákonné masivní úniky informací dokazují, že stávající zákonná úprava nepostačuje, neboť množství věcí, se kterými se nakládá veřejně, aniž se s nimi nakládat může, (tedy množství úniků) je příliš veliké**. Mám za to, že zde existuje **naléhavá potřeba otevřít odbornou diskuzi nad otázkou možnosti definování jakýchkoli úniků informací z trestních řízení za trestný čin**, a to bez ohledu na to, kdo se jich dopustil. Trestný čin by tak **platil bez výjimky pro všechny**, ať už by se jednalo o orgány činné v trestním řízení, třetí osoby nebo novináře.

Vzhledem k uvedenému se tudíž domnívám, že je třeba připravit změnu legislativy (konkrétně spočívající ve změně trestního řádu a trestního zákoníku a dalších souvisejících předpisů), **kteřá by velmi přísně trestala úniky informací z přípravného řízení, neboť zasahují do osobní integrity** dotčených osob ve všech oblastech života, což ostatně dokazují mnohé případy z minulosti. Takové jednání tak považuji za **velmi společensky škodlivé ve smyslu § 12 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník**. Danou problematiku je však nezbytné náležitě analyzovat a dále prodiskutovat. V současné době Ministerstvo spravedlnosti dokončuje rozsáhlou analýzu a návrhy konkrétních legislativních opatření, které budou mimo jiné předmětem projednávání ve výboru pro bezpečnost.

K bodu 4), 5), a 6)

V rámci odpovědi si dovoluji uvést, že se poměrně jasně a podrobně vyjádřil vrchní státní zástupce v Olomouci, který mimo jiné uvedl. *„Nejprve chci obecně uvést, že jakékoliv pokoutné úniky interních informací do veřejného prostoru silně odsuzuji a považuji je za nezákonné, škodlivé a ohrožující jak pověst státního zastupitelství, tak v některých případech i řádný a nerušený výkon jeho působnosti. Dále musím uvést, že v souvislosti s medializací*

Vašich žádostí dle § 13 odst. 1 zákona o státním zastupitelství, resp. v souvislosti s písemnými dotazy novinářů, které medializaci bezprostředně předcházely, jsem z časové posloupnosti jednotlivých kroků, které byly v té době ve vztahu k těmto Vašim žádostem v průběhu jejich vyřizování činěny, nabyt, podobně jako oba uvedení poslanci, také dojmu, že k úniku informací o interpelaci Mgr. Adamce a o Vašich prvních dvou žádostech ze dne 10. 2. 2023 mohlo dojít z Vrchního státního zastupitelství v Olomouci (O tom, že takto mohla ze zdejšího státního zastupitelství uniknout na veřejnost interpelace poslance Ing. Krále jsem žádné indicie nezjistil.). Mohu Vás ujistit, že jsem se tomu ihned začal intenzivně věnovat, avšak bez toho, aniž bych toto své podezření dostatečně konkrétně potvrdil a mohl z něj vyvodit patřičné důsledky. V tento okamžik tedy nemám za dostatečně prokázané, že k úniku informací o podaných interpelacích došlo právě z Vrchního státního zastupitelství v Olomouci. Současně však ani nemohu takové podezření vyvrátit, a proto se budu této problematice nadále věnovat, a to zejména přijetím organizačních opatření upravujících pravidla a podmínky styku státních zástupců se sdělovacími prostředky. Nebudou-li mé snahy v této oblasti postačující, a bude-li dostatečně relevantně zjištěno, že informace ze zdejšího státního zastupitelství jsou poskytovány jiným než zákonným způsobem, jsem zcela vážně připraven nést vlastní osobní odpovědnost.“

Nejvyšší státní zástupce ve svém vyjádření pak k těmto otázkám mimo jiné uvedl, že „K problematice tvrzeného úniku informací ohledně podaných žádostí podle § 13 odst. 1 zákona o státním zastupitelství, resp. podaných interpelací (jak uvedeno výše), jsem nařídil na Nejvyšším státním zastupitelství provedení vnitřního šetření. Šetření spočívalo v podání vysvětlení osob, které se dostaly s výše uvedenými dokumenty do styku, dále v zjišťování elektronických stop manipulace s předmětnými dokumenty a logovacích údajů do informačního systému státního zastupitelství k těmto dokumentům. Provedeným šetřením nebylo zjištěno žádné neoprávněné nakládání s předmětnými dokumenty na Nejvyšším státním zastupitelství a nebylo tak ani zjištěno, že by tyto dokumenty nebo jejich obsah měl „uniknout“ z Nejvyššího státního zastupitelství ještě před tím, než byla o jejich povaze a obsahu informována Adéla Jelínková nejvyšším státním zástupcem, a to na základě jí vznesených dotazů. Jen pro úplnost je třeba dodat, že redaktorka Jelínková byla vždy informována „pouze“ o existenci Vaší žádosti podle § 13 odst. 1 zákona o státním zastupitelství. Všechny podrobnější údaje týkající se obsahu této žádosti jsem jí poskytl na její opakované žádosti osobně já nebo jí byly informace poskytnuty cestou žádosti podle zákona č. 106/1999 Sb.“

Z uvedených vyjádření je tak zřejmé, že nejvyšší státní zástupce vyloučil úniky z Nejvyššího státního zastupitelství, kdežto vrchní státní zástupce v Olomouci připustil, že k únikům mohlo dojít právě z vrchního státního zastupitelství v Olomouci. Přičemž úniky informací vnímám jako jedno z největších ohrožení právního státu, jak jsem již uvedl v předcházejících odpovědích.

K bodu 7)

Podle zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady

č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), se **bude omlouvat Ministerstvo spravedlnosti, které zároveň bude nahrazovat škodu za nezákonné trestní stíhání. Náhrada škody bude hrazena ze státního rozpočtu, tedy ano, škodu ponese daňoví poplatníci ze svých daní.** O regresní úhradě škody dozorovou státní zástupkyní lze uvažovat pouze tehdy, pokud bude její zavinění prokázáno v trestním či kárném řízení; v ostatních případech je regres vyloučen a náklady tak ponese v plném rozsahu stát.

V tomto kontextu pak ještě podotýkám že vyplacená náhrada škody způsobená při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem **každoročně stoupá.** V loňském roce byl zaznamenán dramatický nárůst oproti létům minulým. Jen v případě náhrady za zastupování v trestním řízení, které bylo nezákonné, bylo v loňském roce vyplaceno **téměř 55 mil. Kč, což je téměř 40% nárůst oproti předchozímu roku.** Vyplacené zadostiučinění za nemajetkovou újmu v loňském roce **dosáhlo více jak 46 mil. Kč, což je více jak 60% nárůst oproti předchozímu roku.** V meziročním srovnání vyplaceného odškodnění za nezákonná trestní stíhání došlo k **48% navýšení na 108 mil Kč.**

K bodu 8)

Podle ustanovení § 17 odst. 2 zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), platí, že „Nahradil-li stát škodu, která vznikla z nezákonného rozhodnutí nebo z nesprávného úředního postupu, na nichž se podílel soudce nebo státní zástupce, nebo poskytl-li ze stejného důvodu zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu, může požadovat regresní úhradu pouze tehdy, pokud byla vina soudce nebo státního zástupce zjištěna v kárném nebo trestním řízení.“

K bodu 9) a 10)

Nejvyšší státní zástupce ve svém vyjádření mimo jiné uvedl, „*Usnesení o zahájení trestního stíhání podle § 160 odst. 1 trestního řádu vydává v přípravném řízení zpravidla policejní orgán (cit.) „Nasvědčují-li prověřováním podle § 158 zjištěné a odůvodněné skutečnosti tomu, že byl spáchán trestný čin, a je-li dostatečně odůvodněn závěr, že jej spáchala určitá osoba, rozhodne policejní orgán neprodleně o zahájení trestního stíhání této osoby jako obviněného...“.* Je zřejmé, že v důsledku tohoto úkonu se z osoby podezřelé ze spáchání trestného činu stává osoba obviněná, **což může znamenat vážný zásah do jejího osobního i pracovního života, zejména v případě medializace případu.**“ Nejvyšší státní zástupce pak dále uvedl, že *Státní zástupce Nejvyššího státního zastupitelství (odboru závažné hospodářské a finanční kriminality) na základě stížností dvou obviněných osob (v trestní věci vedené u Vrchního státního zastupitelství v Olomouci pod sp. zn. 3 VZV 9/2022) a tří obviněných osob (v trestní věci vedené u Vrchního státního zastupitelství v Olomouci pod sp. zn. 3 VZV 7/2022) přezkoumal kompletní řízení, které bylo vedeno až do okamžiku podání stížností, a o stížnostech rozhodl tak, že ohledně čtyř osob (ve zmíněných dvou různých trestních věcech) zrušil napadené usnesení o zahájení trestního stíhání a jednu stížnost zamítl jako nedůvodnou, přičemž zkoumal, zda důvody pro zrušení usnesení neprospívají i osobám, které si stížnost nepodalý.*“ Podle

nejvyššího státního zástupce pak „Vždy můžeme hovořit pouze o tom, zda důkazy a indicie potřebné pro zahájení trestního stíhání jsou v daný okamžik shromážděny v dostatečném množství, kvalitě a vypovídací hodnotě.“ Nejvyšší státní zástupce pak dále mimo jiné uvádí, že „**Je pravdou, jak namítají někteří poslanci ve svých interpelacích, že stížnostní řízení vedené u Nejvyššího státního zastupitelství se neobešlo bez problémů organizačního rázu, když Nejvyššímu státnímu zastupitelství nebyl přes opakované žádosti předložen kompletní vyšetřovací spis.**“ Pokud jde o pochybení dozorové státní zástupkyně uvedl nejvyšší státní zástupce k tomu mimo jiné, že „...**byly popsány nedostatky při předkládání spisů dozorové státní zástupkyni vytknuty a osobně projednány s vrchním státním zástupcem v Olomouci. Ze své strany proto tato pochybení považují tímto za vyřízená.**“.

Vrchní státní zástupce v Olomouci se k otázce trestního stíhání, kdy byl se zahájením tohoto stíhání vysloven souhlas státního zástupce, mimo jiné vyjádřil tak, že „**Pochopitelně zcela s Vámi souhlasím v tom směru, že ve vazebních věcech a zejména v těch, v nichž došlo k zahájení trestního stíhání s předchozím souhlasem státního zástupce, navíc státního zástupce vrchního státního zastupitelství by k takovým situacím nemělo docházet, nebo nejvýše jen ve zcela mimořádných případech. Pokud by u některého ze státních zástupců k takovému postupu, tedy rušení usnesení o zahájení trestního stíhání, k nimž dal daný státní zástupce pokyn či vyslovil souhlas, docházelo ze strany nadřízeného státního zástupce opakovaně ve vícero případech, jednalo by se dle mého názoru nikoli o systémové selhání, ale o selhání jednotlivce, případně o selhání vedoucího státního zástupce v jeho řídicí a kontrolní roli.**“

K bodu 11)

Jak již sem výše uvedl, Ministerstvo spravedlnosti dokončuje rozsáhlou analýzu a návrhy konkrétních legislativních opatření.

S úctou

**Vážený pan
Mgr. Ivan Adamec
předseda hospodářského výboru
Poslanecká sněmovna
Parlament České republiky
Sněmovní 4
118 26 Praha 1**